

КОНВЕРСИВЛИК ҲОДИСАНИНГ ЛИНГВИСТИК ТАБИАТИ

Қўлдошов Ўктамжон Ўрозович,
СамДЧТИ мустақил тадқиқотчиси

Таянч сўзлар: конверсия, конверсивлик, сўз яшаш, семантик оппозиция, денотатив умумийлик, ўзаро алоқадор қарама-қаршилик, аргументлар, лексик семантика, сигнификатив маъно, фарқловчи сема, лингвистик нисбатлик, семантик трансформация, нисбат оппозицияси.

Конверсивлик тушунчаси латин тилидаги “conversionis, f. (convertio) сўзидан олинган бўлиб 1) “айланмоқ доирасимон ҳаракатланмоқ 2) айланиб қолмоқ, бурилиш, 3) нутқнинг яқунланиши” деган тушунчаларни билдиради. (Краткий латинско-русский словарь, М. Госиздой иностранных и национальных словарей, -М. 1941, 672 с.).

Ушбу сўзнинг худди шу ва бошқа кўплаб маънолари ва ҳосилаларини биз бошқа яна бир луғат -Латинско-русский словарь – [ЛРС, 1976: 258]– дан топамиз.

Тилшуносликка оид маъноларига келсак конверсив термини тил бирликларининг тескари муносабатларини ифодалаш учун ишлатилади. Бу ҳодисага биринчи бўлиб синтаксис билан шуғулланадиган тилшунослар эътибор қаратганлар. Бу ҳодисанинг диққат марказида субъект ва объект ўртасидаги ўзаро муносабатлар бўлган.

О.С.Ахманованинг машҳур луғатида конверсивларга қуйидагича таъриф берилган:

Конверсия - англ. conversion, 1) Образование нового слова путем перевода данной основы в другую парадигму словоизменения. Например, *pen (n) – to pen (v)* следовательно, *He pens, He penned, He is penning*. 2) Одно из двух противоположаемых свойств как составляющих данную категорию. Конверсию звонкости представляет «глухость» [О. Ахманова, 1966: 109].

Қисқаси, бу луғатда конверсия асосан сўз яшаш тури сифатида таърифланади. *A tap – to tap; a book – to book* ва ҳоказо.

Ж.Лайонз ўзининг “Semantics” асарида [J.Lyons, 1977:82] тилшуносликда биринчилар қатори конверсивлик (converseness) тушунчасидан фойдаланди. Бу терминни у “relational opposition” номи билан таърифлади. Аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак у “ўзаро алоқадор қарама-қаршилик”, “ўзаро боғлиқ қарши қўйиш, боғланган оппозиция, ўзаро умумий маънога эга бўлган аргументларнинг оппозицияси” деб айтсак ҳам бўлаверади [F.Palmer, 1982: 55].

Биз юқорида Ж.Лайонз “конверсивлик” атамасини биринчилар қатори тилшуносликка олиб кирди деб айтиб ўтдик. Аммо, ушбу олимдан аввалроқ рус тилшуноси Ю.Д.Апресян ўзининг “Лексическая семантика” асарида “конверсивность” терминини ишлатади (Бу китоб 1975 йилда чоп этилган). Демак, бу терминни тилшуносликка Ж.Лайонз эмас, Ю.Д. Апресян олиб кирган. Албатта, ҳар иккаласининг монографияси чоп этилишдан аввал (Ю.Апресян, 1975; Ж.Лайонз, 1977) бу фикрни бир қатор фундаментал илмий мақолаларида илгари сурганлар, бу табиий ва улар бир-бирининг мақолалари билан танишган ёки фойдаланган бўлиши мумкин. Бу ҳозир жуда муҳим эмас.

Конверсивлик тушунчасини ўз асарида тадқиқ қилган яна бир тилшунос Л.А.Новиков бўлиб, у конверсия терминининг асосий маъноси, конверсивликнинг унга алоқаси ва бошқа ҳолатлар ҳақида сўз юритади [Л.Новиков, 1982: 214].

Конверсиянинг синтаксисдаги талқини ҳақида гапирар экан олим қуйидагиларни ёзади. Бу нарсга феъл

нисбат категорияси доирасида амалга оширилади. Масалан: *The workers build the house- The house is built by the workers.*

Нисбат категорияси, диотеза назариясининг тадқиқи нисбат категориясининг жуда кенг имкониятлари борлигини намоён қилди.

Маълум бўлдики, айрим феъл жуфтликлари мавжудки, улар бир-бири билан ости ва устида, аввал ва кейин, каттароқ ва кичикроқ, кекса ва ёшроқ каби муносабатларни билдираётган экан. Масалан:

A precedes B → B follows (succeeds)
А.

А Бни бошлаб келди → Б Ага эргашиб келди.

Аҳмад Валидан катта→Вали Аҳмаддан кичик.

Лексик birlikлар ўртасидаги семантик aloqalarни ўрганар экан конверсивликни у лексик қарама-қаршилиқнинг бир тури сифатида баҳолади. Масалан: *сотмоқ - сотиб олмоқ; ютмоқ – ютқазмоқ, эр-хотин ва ҳ.*

Бу каби ҳолатларда субъект ва объект жойларининг ўзгариши феълнинг ўзгаришига ва гап структурасида ҳам тегишли ўзгаришлар содир бўлишига олиб келади. Масалан: *John bought a book from Sam → Sam sold a book to John.*

Бу гапларда актив-пассив трансформацияси амалга ошмаса-да сўзларнинг грамматик функциясида ўзгаришлар содир бўлади. Масалан: *Барселона бу ўйинда Реални яна ютди. → Барселона бу ўйинда яна ҳолиб чиқди. Реал бу ўйинда ҳам Барселонага ютқазди. (мағлуб бўлди.)*

Агар биз бу гапда “*ютди-ютқазди*” феъл жуфтлигини ишлатсак ўзбек тилидаги “аниқ нисбат → ортторма нисбат” оппозициясини кузатамиз. Аммо, ютди ўрнига ҳолиб чиқди сўзини ишлатсак унда, “*Реални*” сўзини умуман ишлатмаслигимиз керак бўлади, ёки бўлмаса “*Реал устидан*” сўз бирикмасини қўллашимиз керак бўларди.

Инглиз тилида бу нарса анча жўн. Масалан: *Barcelona won the game against Real. → Real lost the game against*

Barcelona. Ёки: *Barcelona beat Real → Real was beaten by Barcelona.*

Борлиқдаги бир факт воқеа, ҳодисани билдираётган экан конверсивлар бир вақтнинг ўзида турли сигнификатив маъноларни билдиради. Компонент таркибини таҳлил қилсак, уларнинг бир-бирини фарқловчи маъноларни билдиришини кўрамиз. Масалан: *ютмоқ- ютқазмоқ; олмоқ-бермоқ; галаба (қозонмоқ)-мағлубиятга (учрамоқ); бормоқ-келмоқ* ва ҳоказо.

Шунинг учун конверсивлар антонимлар каби мантиқан қарама-қарши мос тушмайдиган, бир-бирини тўлдирувчи тушунчаларга мос келади. Аммо, конверсивларнинг антонимлардан фарқи шундаки, антонимлар асосан бир валентли сўзлар бўлиб, конверсивлар, асосан, икки ёки уч валентли сўзлардан иборат бўлади. Сўзларнинг икки ёки уч иштирокчили иш-ҳаракатларни билдириши эса уларга воқеа-ҳодисаларни “ёпиқ характерда” бўлишига имкон беради. Масалан: Аҳмад Раҳматга бирор нарса сотса бу иш-ҳаракат натижасида, Раҳмат Аҳмаддан ниманидир сотиб олган бўлади. Бу ерда тўла цикл амалга ошади. Воқеа содир бўлади.

Бунинг оқибатида конверсивларнинг фарқловчи семалари бир-бирига, умуман, мос келмайди, қарама-қарши бўлганлиги туфайли улар содир бўлган иш-ҳаракатда, воқеада қарама-қарши роль ўйнайди ва бу воқеани турли нуқтаи назардан кузатади ва турли нуқтаи назардан баҳолайди. Натижада сотган одам олмайди, олган одам сотмайди, бир одам бир вақтнинг ўзида ҳам сотиб ҳам олмайди. Агар Аҳмад Раҳматга ниманидир сотса, Раҳмат уни сотиб олса, Аҳмад уни қайта сотиб олмоқчи бўлса, бу нарса энди иложсиз. Чунки мулоқот содир бўлди. Олди-сотди амалга ошди ва ҳаммаси тугади. Энди Аҳмад сотиб олмоқчи бўлса, у ўз ижтимоий роли, коммуникатив интенциясини ўзгартириши ва янги коммуникатив ақтини яратиши керак бўлади. Аммо, энди бу янги воқеа бўлади.

Нуқтаи назарнинг турличалиги ҳам нутқ маҳсулотининг турлича бўлишини

тақозо этади. Масалан: Жон ва Том телефонда гаплашмоқда. Жон сўради.

-Where is Nick?

-He **went** to your office.

-When will he **come**?

-In half an hour.

Бу дискурда бор-йўғи битта иш-ҳаракат ҳақида гап бормоқда. Жон Томга кўнғироқ қилиб Никнинг қаердалигини билмоқчи. Том Никнинг кетганлигини айтди. Жон эса Никнинг қачон кетганлиги билан эмас, унинг қачон келиши билан қизиқмоқда.

Кўриб турганимиздек назорат килувчи, кузатувчи ёки гапирувчининг қаерда жойлашганлигига қараб нутқ маҳсулотида эслатилган иш-ҳаракат турлича номланмоқда. Мана шу ҳолат конверсивларнинг нутқда ишлатилишини тақозо этади.

А ва Б нукталар ўртасида ҳаракатланаётган субъектни кимдир “is going”, “кетяпти” дейди, кимдир “is coming”, “келаяпти” дейди. Ҳар иккаласи ҳам ҳақ. Борлиқдаги бир воқеанинг турлича номланиши эса лингвистик нисбийлик назариясининг нутқ маҳсулотларини яратишдаги ўрни ва роли ҳам катта эканлигини тасдиқлаб турибди. Бу ерда маҳсулот А нуктадан Б нуктага қараб йўл олса, А нуктадаги сўзловчи “went” дейди, Б нуктадаги “came” дейди. Иш-ҳаракат ҳам, бажарувчи ҳам, масофа ҳам, сарф этилган вақт ҳам бир хил, аммо, иш-ҳаракат турлича номланмоқда.

Объектнинг инъикос этиш нуктаи назаридан предикатлар бир хил воқеа-ходисани ифода этади. Масалан: кимдир ютади ва бошқа мағлуб бўлади. Бир одамнинг ютуғи бошқасининг мағлубияти дегани.

Тема-рематик структура нуктаи назаридан бирламчи ва конверсивли структуралар ўртасида айрим фарқлар кузатилади. Масалан: Агар сўзловчининг мулоқот нияти одатий бўлса сўз тартиби ҳам одатий бўлади. Агар сўзловчи эътиборни бу воқеада содир бўлган янги бир ҳодисага қаратмоқчи бўлса конверсив феълли структурага қаратилади. Масалан: Чемпион дебютантни аяб ўтирмади.

Одатий ҳодиса, чемпион шунинг учун ҳам чемпионки улар дебютантларни аяб ўтирмайдилар, имконини қилиб каттароқ ҳисобда ютишга ҳаракат қиладилар.

Дебютант чемпионни мағлубятга учратди. Дебютант чемпионнинг чемпионлигига қараб ўтирмади, ўйинни шундай ташкил қилдики, чемпион мағлубятга учради. Натижа кутилмаган ҳолат бўлди.

Конверсивланган структурада кўпроқ эътибор дебютантнинг яхши ўйинига эмас, чунки бу тасодифий ҳол, балки чемпионнинг бўш, ёмон ўйнаганига қаратилган, чунки чемпион жамоа чемпиончасига ўйнаши ва ҳар хил дебютантларга ютқазмаслиги керак.

Конверсив жуфтликларнинг компонентлари аргументлар деб аталади [F.Palmer, 1982: 82]. Масалан: инглиз тилида buy/sell, husband/wife, lend/borrow, rent/let, belong to/own, to give/take, give/receive, каби феъллар, husband/wife, fiancé fiancée, parent/child, debtor/creditor, teacher/pupil, above/below, in front of/behind, north of/south of ва ҳоказолар.

Ўзбек тилида келмоқ/кетмоқ, бормоқ/келмоқ, сотмоқ/сотиб олмоқ, олмоқ/бермоқ, қарз бермоқ/қарз олмоқ, ижара олмоқ/ижарага қўймоқ, тегишли бўлмоқ/эғалик қилмоқ, уйланмоқ/эрга тегмоқ, гапирмоқ/тингламоқ, кўрмоқ/кўрсатмоқ, эргашимоқ/эргашитирмоқ каби феъллар. Эр-хотин; ота-она-фарзанд; қарздор-қарз берувчи, ўқитувчи/ўқувчи; тепада-пастда; олдида-орқасида; ишмолда-жанубда; тоға-жиян; амма-хола ва ҳоказолар.

Таниқли француз тилшуноси Ш. Балли ҳам янги даврда конверсивлик ҳодисасига эътибор қаратган олимлардан эди. У ўзининг 1921 йил чоп эттирган “Француз тили стилистикаси” номли асарида бир қатор ҳолатларни ўрганиб чиққан (Ch.Bally, 1921). У келтирган мисоллар ичида “avoir le droit” (хуқуқига эга бўлмоқ) ва etre legitime (қонуний бўлмоқ) бирикмалари лексик синонимия манбаларидан бири деб қаралади.

Инглиз тилида:

He was given the right to protest

He had the right to protest –
His protest was lawful
His protest was legal
His protest was legally grounded.

Ўзбек тилида:

У эътироз билдириш ҳуқуқига эга эди. Унга эътироз билдириш ҳуқуқи берилганди. - Унинг эътирози қонуний эди. Унинг эътирози қонун доирасида эди.

XX асрнинг яна бир номдор тилшуносларидан бири О. Есперсен бу каби ҳолатларга мажҳул нисбатга алоқадор тушунчаларга боғлиқ ҳодиса сифатида қарайди. У юқоридаги ҳолатларни эга ва тўлдирувчи ўртасида функционал қийматларнинг ўзгариши деб баҳолайди ва “тўлдирувчининг конверсияланиши” деган терминни киритади [О. Есперсен, 1958: 186-187].

“A precedes B” → B follows A гаплари ўртасидаги мазмуний алоқадорлик ҳақида гапирар экан, биринчи гап А нинг нуқтаи назаридан берилган, иккинчи гап эса Б нинг нуқтаи назаридан берилган” дейди. [О. Есперсен, 1958: 186].

О. Есперсен бу қарашлари билан синтактик синонимик чегараларини кенгайтирди ва бу ерга турли сўз туркумлари, шу жумладан, предлоглар ўртасида ҳам конверсивлик алоқаси борлигини қайд этади. Масалан: предлоглар, *above* (тепада) - *under* (остида); *before* (аввал) - *after* (кейин), сифатлар: *older* (камтароқ) - *younger* (ёшроқ); *desirous* (хоҳловчи) - *desirable* (хоҳланган); отлар: *examiner* (имтиҳон олувчи) - *examinee* (имтиҳон топширувчи); феъллар: *sell* (сотмоқ) - *buy* (сотиб олмақ); *give* (бермоқ) - *receive* (олмоқ); *have* (эга бўлмоқ) - *belong* (тегишли бўлмоқ). [О.Есперсен, 1958: 192-193].

Орадан ўтган ўн йилликларда тилшунослар бу масалага умуман эътибор қаратмадилар. Бунга сабаб балки бу даврларда лингвистик тафаккур бошқа муаммолар билан банд бўлганлигидир. Фақатгина 1952 йилга келиб америкалик таникли тилшунослардан бири З. Харрис бу ҳодисани “Квазитрансформация” жараёнлари доирасида ўрганиб чиқди ва

амалга О. Есперсен ғояларини янги метод ёрдамида синаб кўришга аҳд қилди.

З. Харрис таҳлил қилган: *He sold me a book* (У менга китоб сотди) – *I bought a book from him.* - Мен ундан китоб сотиб олдим.

1957 йил америкалик бошқа бир олим М. Мастерман ўз тадқиқотида О. Есперсеннинг яна бир ғоясини таҳлил қилиб ўтди. У *cause* (сабабчи бўлади), *produces* (пайдо қилади), *leads to* (...га олиб келади); *the result is* (натижа шу бўладики); *the upshot is* (охирда биз эга бўладиган нарса...) кабиларни кўриб чиқади.

Бу ишда “Икки томонлама муносабатни билдирувчи жуфтликларда бир маъно турлича йўналишларда баҳоланади ва урғу уларда турли ўринларга қаратилади” деб баҳоланади. Масалан: A has B. - B belongs to A; A is earlier than B - B is later than B; A despite B - B in spite of A; B through A; No one knows about the plan. - The plan is unknown to anyone.

Нисбат оппозицияларида ҳам шу нарса кузатилиши айtilган. Масалан: *Frank is researching the draft.* → *The draft is being researched by Frank.*

Юқорида биз Ж. Лайонз 1963 йил “конверсивлик” атамасини тилшуносликка олиб кирди деб айтиб ўтган эдик. Бу ғоя эса кўплаб тилшунослар томонидан катта қизиқиш билан кутиб олинди.

Жолковский ва Мельчук, Бабицкий, В.Г.Гак, Ю.Д.Апресян, Стаал, Бар-Хиллел, Дж.Филмор, Т.Лолйев ва бошқалар томонидан лексик конверсиянинг турли жиҳатларини ёритишга бағишланган қатор мақолалар ва йирикроқ ишлар эълон қилинди.

Конверсивларга мисол қилиб қуйидагиларни келтиришимиз мумкин:

1. To win – to lose: Tottenham won the game against Liverpool. Liverpool lost the game against Tottenham

2. To spare - to run: We spared all our money.

Our money ran out.

3. To go - to take. He goes there in his friend’s car. His friend takes him there.

4. To make ready – to wait for: Future made ready some problems for them. Some problems were waiting for them.

5. To keep – to be kept: A button was keeping his trousers. His trousers were kept by a button.

6. To appear – to obtain: A new meaning appears in the word. The word obtains a new meaning.

Ўзбек тилида:

1. Тугамоқ - сарфламоқ. Пулимиз тугаб қолди. Биз пулимизни сарфлаб бўлдик.

2. Кетмоқ – олиб бормоқ. У дўстининг машинасида кетади. Уни дўсти машинасида олиб боради.

3. Тайёрламоқ – кутмоқ. Келажак унга янги янада қийинроқ синовларни тайёрлаб қўйган эди. Келажакда уни янги янада қийинроқ синовлар кутиб турган эди.

4. Ушлаб турмоқ – осилиб турмоқ. Шимни битта тугма ушлаб турарди. Шим битта тугмага осилиб турарди.

5. Ўз оғушига олмоқ – қолиб кетмоқ. Уни жала ўз оғушига олди. У кучли жалада қолиб кетди.

6. Устун келмоқ – ортда қолмоқ. Одатда, бу ёшда қизларнинг бўйи ўсишда тенгдош болалар бўйидан устун келади. Одатда, бу ёшда болаларнинг бўйи ўсишда тенгдош қизлар бўйидан ортда қолади.

7. Баландроқ бўлмоқ – пастроқ бўлмоқ. Бу ёшда қизларнинг бўйи тенгдош болалар бўйидан баландроқ бўлади. Бу ёшда болаларнинг бўйи тенгдош қизлар бўйидан пастроқ бўлади.

8. Пайдо бўлмоқ – эга бўлмоқ. Сўзда яна бир янги маъно пайдо бўлди. Сўз яна бир янги маънога эга бўлди.

9. Таъзирини бермоқ – насибасини олмоқ. Кеча прораб Носирнинг таъзирини берди. Кеча Носир прорабдан насибасини олди.

10. Кувламоқ - қочмоқ. Сен нега кувладинг? - Сен қочдинг мен кувладим. (фильмдан).

11. Кўрмоқ - кўрсатмоқ. Нозимни қандай қилиб кўрдинг, сен ахир, уни танимайсан-ку. Менга уни Элдор кўрсатди.

Ўзбек тилидаги бошқа конверсив жуфтликлар сирасига яна қуйидагиларни ҳам киритишимиз мумкин: *чалғимоқ-чалғитмоқ; айланмоқ-айлантирмоқ; айрилмоқ-айирмоқ; аралашмоқ-аралаштирмоқ; қопламоқ-қопланмоқ; судрамоқ-судралмоқ; ўқимоқ-ўқитмоқ; бермоқ-олмоқ. тортмоқ-тортилмоқ; узатмоқ-олмоқ; сотмоқ-олмоқ; (сотиб олмоқ), тутмоқ-қўлга тушмоқ; шошмоқ-шоштирмоқ; ўрганмоқ-ўргатмоқ.* [Ш. Рахматуллаев.126 б.]

Юқорида айтилган фикрларни умумлаштирган ҳолда қуйидагиларни хулоса сифатида қайд этишимиз мумкин.

1. Конверсивлар лексик ва синтактик семантиканинг жуда долзарб, мунозарали ва кўп аспектли хулосаларидан бири бўлиб, унинг кўп жиҳатлари тилшуносликда ҳали ўз ечимини топгани йўқ.

2. Тилшунослардан Ш.Балли, О.Есперсен, 3.Харрис, Ж.Лайонз, Ю.Д.Апресян, В.Г.Гак, Т.Ф.Ломтев, Дж.Филмор, Ж.Бар-Хиллел, А.Жолковский, В.Мельчук ва бошқалар конверсивларнинг тил ҳодисаси сифатида структурал-семантик ва функционал жиҳатлардан тадқиқ қилганлар.

3. Конверсивлар бир денотатга эга бўлган воқеа-ҳодисани турли нуқтаи назардан номлаш натижасида пайдо бўладиган тил бирликлари бўлиб, улар тилда нисбият назарияси элементлари намоён бўлинишини акс эттирувчи тил категориясидир.

4. Лексик конверсивлик бу ҳодисанинг энг кўп тарқалган тури бўлиб, улар нутқнинг ҳиссий-информацион юкламасини оширишга хизмат қилувчи унсурлар ҳисобланади. Инглиз тилидаги *buy-sell; come-go; give-take; give-receive; lend-borrow; rent-lent; belong to-own; follow-precede, debtor-creditor; teacher-pupil* ва ҳоказолар конверсивларга мисол бўла олади.

Ўзбек тилидаги *келмоқ-кетмоқ; қувмоқ-қочмоқ; олмоқ-бермоқ; уйланмоқ-эрга тегмоқ; гапирмоқ-тингламоқ; кўрмоқ-кўрсатмоқ; эргашишмоқ-эргаштирмоқ; эр-хотин; ота-она-*

фарзанд; тоға-жиян; амма-хола ва хоказолар конверсивлик ҳодисасини коммуникатив жиҳатдан қанчалик фаол эканлигини кўрсатиб турибди.

5. Мақола ҳажми бизга инглиз ва ўзбек тилларидаги конверсивларни батафсил, ҳар томонлама, структуравий,

семантик функционал, таржимавий ва бошқа нуктаи назардан изчил, тизим тарзида таҳлил қилишга имкон беради. Ўйлаймизки, кейинги ишларимизда эътиборни ўша ҳодисалар ва уларнинг турли жиҳатларини атрофлича ёритишга қаратамиз.

Адабиётлар:

1. Апресян Ю.Д. Лексическая семантика. Синонимические средства языка. М.: Наука, 1976. -366 с.
2. Ахманова О.С. Словарь лингвистических терминов. - М.: СЭ, 1966. -608 с.
3. Дворецкий И.Х., Латинский-русский словарь. - М. Изд. Русский язык. 1976.- 1096 с.
4. Есперсен О. Философия грамматика. -М.: Изд-во иностр лит-ры. 1958.- 380 с.
5. Краткий латинский-русский словарь.- М.: Госиздат иностранных и национальных словарей, -М.:1941.- 672 с.
6. Новиков Л.А. Семантика русского языка.- М.: ВШ, 1982.- 272 с.
7. Рахматуллаев Ш. Ҳозирги адабий ўзбек тили. Т.: Фан, 2010 й.- 350 б.
8. Lyons J. Semantics. vol. I-II Cambridge. Cambridge University Press, 1977.- 980 с.
9. Palmer F. Semantics. A new outline. Semantics. -М.: VSh.- 1982, 112 с.
10. Bally Ch. Traite de stilistique. Francase, Zed, Paris, 1921.- 330 p.

Kuldoshov U. Linguistic nature of conversions. The article is devoted to a brief description of the structural-semantic and functional features of the phenomenon of conversion in modern English and Uzbek languages. At the beginning of the article the essence of the phenomenon of conversion, lexical meaning, introduction to linguistics, history, history of study of the phenomenon of conversion by linguists, differences in the analysis and the reasons for their occurrence are described. At the end of the article, the types of conversions and their specific features are described. Each case is accompanied by examples.

Кулдошов У. Лингвистическая характеристика конверсии. Статья посвящена краткому описанию структурно-семантических и функциональных особенностей феномена конверсии в современных английском и узбекском языках. В начале статьи описывается сущность феномена конверсии, лексическое значение, его введение в лингвистику, история изучения феномена конверсии лингвистами, различия в анализе и их причины. В конце статьи описаны виды конверсий и их особенности. Каждый феномен сопровождается примерами.